

Kontakty z Mediami
i Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

KOMUNIKAT PRASOWY nr 45/10

Luksemburg, dnia 11 maja 2010 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-467/08
Sociedad General de Autores y Editores (SGAE) / PADAWAN S. L.

Zdaniem rzecznika generalnego Vericy Trstenjak opłata z tytułu sporządzania kopii na użytek prywatny może być pobierana wyłącznie od zakupu urządzeń i nośników danych służących do cyfrowego odtwarzania, które będą prawdopodobnie przeznaczone do sporządzenia kopii na użytek prywatny

Taka pobierana na rzecz autorów, artystów i producentów opłata nie może być nakładana w sposób nieróżnicujący na przedsiębiorstwa i osoby wykonujące działalność gospodarczą, które nabywają urządzenia i nośniki danych w innych celach

Zgodnie z dyrektywą w sprawie prawa autorskiego i praw pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym¹ prawo do zwielokrotniania produktów dźwiękowych, wizualnych i audiowizualnych przysługuje autorom, artystom wykonawcom i producentom. Dyrektywa ta umożliwia jednak państwom członkowskim uznanie sporządzania kopii na użytek prywatny za dopuszczalne, pod warunkiem że zadbają o to, by podmioty praw autorskich uzyskały „godziwą rekompensatę”. W drodze wspomnianej rekompensaty podmioty praw autorskich winny zostać stosownie wynagrodzone za taką formę korzystania z ich chronionych dzieł lub innych przedmiotów ochrony.

Hiszpania zdecydowała się na dopuszczenie zwielokrotniania bez zgody podmiotu praw autorskich rozpowszechnionych dzieł na użytek prywatny. Przewidziała ona w tym celu zryczałtowane wynagrodzenie dla podmiotu praw autorskich poprzez objęcie wszystkich, bez jakiegokolwiek rozróżnienia, urządzeń i nośników danych służących do cyfrowego odtwarzania opłatą z tytułu sporządzania kopii na użytek prywatny. Opłata ta jest pobierana przez organizację zbiorowego zarządzania prawami autorskimi od producentów, importerów lub podmiotów dokonujących obrotu tymi towarami.

SGAE jest hiszpańską organizacją zbiorowego zarządzania prawami autorskimi. Pozwała ona spółkę PADAWAN, która zajmuje się obrotem elektronicznymi nośnikami danych, między innymi CD-R, CD-RW, DVD-R i urządzeniami MP3, o zapłatę zryczałtowanej rekompensaty za sporządzanie kopii na użytek prywatny w wysokości 16 759,25 EUR z tytułu nośników sprzedanych przez PADAWAN w okresie między wrześniem 2002 r. a wrześniem 2004 r. Rozpatrując sprawę w drugiej instancji Audiencia Provincial de Barcelona powzięła wątpliwość, czy hiszpańskie uregulowanie dotyczące opłat jest zgodne z dyrektywą, i zwróciła się zatem do Trybunału z pytaniem, jak należy interpretować wymaganą przez dyrektywę „godziwą rekompensatę”. Od odpowiedzi Trybunału zależy, czy SGAE może żądać uiszczenia opłaty za wszystkie sprzedane przez PADAWAN nośniki danych, czy też tylko za te, które były prawdopodobnie przeznaczone do sporządzenia kopii na użytek prywatny.

Zdaniem rzecznika generalnego V. Trstenjak użyty w dyrektywie termin „godziwa rekompensata” stanowi autonomiczne pojęcie prawa wspólnotowego, podlegające jednolitej wykładni we wszystkich państwach członkowskich, które powinno być transponowane przez każde z tych państw. Każde państwo członkowskie winno samodzielnie określić w stosunku do swego terytorium kryteria, które w wytyczonych przez prawo wspólnotowe i w szczególności dyrektywę granicach są najbardziej właściwe, aby zapewnić poszanowanie tego pojęcia wspólnotowego.

¹ Dyrektywa 2001/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 maja 2001 r. w sprawie harmonizacji niektórych aspektów praw autorskich i pokrewnych w społeczeństwie informacyjnym (Dz.U. L 167, s. 10).

A zatem dyrektywa przyznaje państwom członkowskim szeroki zakres swobodnego uznania przy tworzeniu ich krajowego systemu rekompensaty. Niezależnie od systemu stosowanego przez nie w celu ustalenia godziwej rekompensaty państwa członkowskie są jednak zobowiązane zapewnić właściwą równowagę między interesami osób zainteresowanych – z jednej strony podmiotów praw własności intelektualnej, których dotyczy wyjątek dotyczący sporządzania kopii na użytek prywatny, jako beneficjentów rekompensaty, i z drugiej strony osób bezpośrednio lub pośrednio zobowiązanych do uiszczenia opłaty. Pojęcie godziwej rekompensaty należy rozumieć jako zapłatę na rzecz podmiotu praw autorskich, która przy uwzględnieniu wszystkich okoliczności dozwolonego sporządzania kopii na użytek prywatny stanowi stosowne wynagrodzenie za korzystanie z chronionego dzieła tego podmiotu praw lub innego przedmiotu ochrony.

Rzecznik generalny V. Trstenjak uważa, że między korzystaniem z prawa a odpowiadającą mu finansową rekompensatą z tytułu sporządzania kopii na użytek prywatny musi istnieć wystarczająco ścisły związek. Jeżeli państwo członkowskie takie jak Hiszpania zdecyduje się na stworzenie systemu rekompensaty w formie opłaty od zakupu urządzeń i nośników danych służących do cyfrowego odtwarzania, taka opłata mogłaby zostać uznana za system rekompensaty z tytułu sporządzania kopii na użytek prywatny zgodny z dyrektywą tylko wtedy, gdyby dane urządzenia i nośniki danych były prawdopodobnie przeznaczone do sporządzenia kopii na użytek prywatny. Wynagrodzenie, które podmiot praw autorskich uzyskalby w wyniku nieróżnicującego stosowania takiej opłaty względem przedsiębiorstwa lub osoby wykonującej działalność gospodarczą, które na podstawie doświadczenia nabyły urządzenia i nośniki danych służące do cyfrowego odtwarzania w innych celach niż na użytek prywatny, nie stanowi „godziwej rekompensaty” w rozumieniu dyrektywy.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa Unii lub o ocenę ważności aktu Unii. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z podobnym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Kontakt prasowy: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793